

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van vier hulsten in Genk

Provincie: Limburg

Gemeente: Genk, 5de afdeling, sectie F

Objectnummer: 4.01/71016/124.1

-

Dossiernummer: 4.001/71016/103.1

Omschrijving:

vier hulsten, Meilweg zonder nummer

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 01 JULI 2016

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

De Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie bracht op 11 mei 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het agentschap Natuur en Bos bracht op 9 mei 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken stad Genk

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

Stad Genk

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 14 juni 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies werd niet tijdig meegedeeld en wordt dus geacht gunstig te zijn. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Het college gaat akkoord met het voorstel van "Bescherming van de vier hulsten aan de Meilweg". De bescherming van dit monument zal geen bijkomende kosten aanbrengen voor de stad, vermits het beheer van de vier hulsten nu ook reeds door Dienst Groenbeheer wordt uitgevoerd.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 29 april 2016.

De VCOE bracht op 9 juni 2016 een gunstig advies met voorwaarden uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De commissie erkent de wetenschappelijke, historische en esthetische waarde van de vier hulsten in Genk, maar heeft desalniettemin een aantal opmerkingen:

1. De commissie merkt op dat de afbakeningscirkel, noodzakelijk voor de bescherming van de bomen, wordt onderbroken ter hoogte van het huis. De commissie vraagt echter consequent te zijn in de wijze van afbakening van bomen nabij bebouwing en vraagt de volledige cirkel aan te duiden. Daarbij dient wel te worden aangegeven welke onderliggende elementen geen erfgoedwaarde hebben. De commissie verwijst in dit verband naar de werkwijze die werd gehanteerd bij de voorlopige bescherming van twee opgaande olmen in Lokeren.

Antwoord: Bij de evaluatie van de afbakening van de bescherming werd rekening gehouden met de kroonprojectie van de hulsten met een straal van gemiddeld 4 m. Daarrond werd een extra zone voorgesteld met een straal van 5 m. De beide huizen staan aan de buitenrand van deze extra zone, en daarenboven op een locatie met historische bebouwing (langgevelhoeve). Onder de huizen zijn daarom geen wortels te verwachten. Aangezien de huizen slechts perifeer ten opzichte van de bomen staan, is de impact van eventuele werken veel kleiner dan wanneer de huizen onder de kroonprojectie staan, zoals bij de olmen in Lokeren. Ook om verwarring over het al dan niet toelatingsplichtig zijn van regulier onderhoud aan de huizen te vermijden, wordt de bescherming in dit geval onderbroken ter hoogte van de huizen.

2. Voor wat betreft de historische waarde verwijzen het inhoudelijk dossier en het ministeriële besluit uitvoerig naar historische kaarten (de Ferraris) en de verslagen van de KCML met bijhorende foto's van het begin van de 20ste eeuw. De commissie merkt op dat deze documentatie van belang is voor het onderbouwen en staven van de historische waarde en

vraagt daarom deze informatie – met in het bijzonder de Ferrariskaart en foto uit 1936 – op te nemen in bijlage bij het besluit.

Antwoord: Twee historische kaarten en drie foto's uit 1934-1936 worden toegevoegd als bijlage bij het inhoudelijk dossier.

3. De algemene doelstelling van de bescherming is het behoud van de erfgoedkenmerken en elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden. De commissie steunt deze algemene doelstelling en vindt het positief dat de beheersvisie uitgebreid wordt uitgewerkt op het vlak van snoei-beheer, standplaatsverbetering, monitoring, heraanplant en beschermende maatregelen tijdens werken.
- De commissie vraagt evenwel nog, naar analogie met het beschermingsbesluit voor de twee opgaande olmen in Lokeren, volgende bepaling aan het beschermingsbesluit toe te voegen: "In geval van conditie- of vitaliteitsverlies van de hulsten moet er een expertiseverlag worden opgesteld door een deskundige boomverzorger, en moeten de daarin vervatte maatregelen worden uitgevoerd. Deze werken mogen niet worden aangevat zonder een toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente."

Antwoord: In het beschermingsbesluit wordt deze bepaling opgevangen in artikel 3, 4°:

"Monitoring:

Gezien de ouderdom van de bomen en hun ligging in woongebied, is regelmatige opvolging van de fysische toestand van de bomen, hun stabiliteit en hun omgeving noodzakelijk. Door deze monitoring kunnen problemen tijdig vastgesteld worden en de nodige acties ondernomen worden. Deze kunnen zowel betrekking hebben op de bomen zelf (zoals snoeiwerken) als op hun omgeving (standplaatsverbetering). De zeldzaamheid van zeer oude exemplaren van hultst vereist dat eventueel noodzakelijke onderhoudswerken met kennis van zaken uitgevoerd worden"

De door de commissie gevraagde, nog meer gedetailleerde bepaling wordt opgenomen in het inhoudelijk dossier.

4. De commissie formuleert hierna nog een aantal vragen ter verduidelijking.
- Art. 3, 1° verwijst naar de algemene beheersdoelstelling en het onderzoek waarop de beheersdoelstellingen zijn gebaseerd. De commissie vraagt hieraan volgende zin – naar analogie met de beheersdoelstellingen in het inhoudelijk dossier (pagina 4) toe te voegen: *'Dit sluit niet uit dat bij verder onderzoek gegevens bekend worden die ertoe leiden dat de omschreven beheersdoelstellingen in het beheersplan verfijnd, genuanceerd of geïnterpreteerd kunnen worden.'*

Antwoord: De doelstelling van het beheersplan is om de omschreven beheersdoelstellingen in het beschermingsbesluit te verfijnen, nuanceren of interpreteren. Dit hoeft dus niet expliciet in het beschermingsbesluit opgenomen te worden. Indien de beheersdoelstellingen gewijzigd dienen te worden, moet het beschermingsbesluit aangepast worden.

Ter aanvulling wordt wel in artikel 3, 5° uitgebreider beschreven in welke gevallen stamvoetopslag behouden dient te worden: niet alleen na stambreuk maar ook na verplicht kappen omwille van veiligheidsredenen.

5. Met betrekking tot het snoei-beheer stelt art. 3, 2°: 'De vier hulsten dienen als opgaande bomen verder te worden beheerd...'. Onder punt 5° 'heraanplant' is evenwel sprake van beheer als 'hoogstammige bomen'. De commissie vraagt de terminologie op elkaar af te stemmen.

Antwoord: De term 'hoogstammige bomen' wordt in artikel 3, 5° vervangen door 'opgaande bomen'.

6. De beheersdoelstelling inzake standplaatsverbetering in art. 3, 3° stelt dat het plantvak niet verkleind mag worden en dat het wenselijk is om de recent aangebrachte halfverharding weer te verwijderen. De commissie vraagt te overwegen om het verbod op het verkleinen van het plantvak op te nemen als bijzonder voorschrift voor instandhouding (artikel 5).

Antwoord: Het verbod op het verkleinen van het plantvak wordt nog duidelijker geformuleerd in artikel 3, 3°: Het is verboden het plantvak te verkleinen. Dit moet voldoende zijn om het behoud van het huidige plantvak te garanderen.

7. Art. 3, 3° verwijst tevens naar een 'aangepaste lage begroeiing'. De commissie vraagt dit verder te specificeren en te verduidelijken.

Antwoord: Met aangepaste lage begroeiing wordt een beplanting bedoeld van maximaal circa 50 cm zoals bijvoorbeeld bodembedekkers of bolgewassen, waarvoor geen intensieve bodembewerking vereist is die schade zou kunnen veroorzaken aan de wortels van de hulsten. Dit wordt verduidelijkt in het beschermingsbesluit en het inhoudelijk dossier.

8. Artikel 5 formuleert de toelatingsplichtige handelingen. De commissie merkt op dat de vier bomen zich op het openbare domein bevinden, maar dat de afbakening van de vier hulsten als monument een deel privaat terrein vat. De commissie vraagt daarom na te gaan in welke mate het reguliere onderhoud van de (voor)tuin en oprit kan worden uitgesloten van de toelatingsplicht. Omwille van de directe nabijheid van de woning, vraagt de commissie reeds in het beschermingsbesluit zo specifiek mogelijk aan te geven welke handelingen effectief een toelatingsplicht vereisen. Op deze manier kan eventuele verwarring worden vermeden over het al dan niet toelatingsplichtig zijn van het heraanleggen van de oprit of snoeiwerken in de voortuin.

Antwoord: De toelatingsplichtige handelingen in artikel 5 gelden ondubbelzinnig zowel voor de bomen als voor de gehele beschermde zone. In de laatste paragraaf van artikel 5 wordt echter gesteld dat er geen toelating vereist is voor de uitvoering van regulier onderhoud. Er wordt aan toegevoegd dat dit geldt voor regulier onderhoud van zowel bomen als beschermde zone.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- Beheersdoelstellingen, artikel 3°:
'Het plantvak mag dus niet verkleind worden' werd veranderd in 'Het is verboden het plantvak te verkleinen'.
'Aangepaste lage begroeiing' werd verduidelijkt als 'aangepaste lage begroeiing (een beplanting van maximaal circa 50 cm zoals bijvoorbeeld bodembedekkers of bolgewassen, waarvoor geen intensieve bodembewerking vereist is die schade zou kunnen veroorzaken aan de wortels van de hulsten)'.
'Hoogstammige' bomen werd vervangen door 'opgaande' bomen.
- Toelatingsplichtige handelingen, laatste paragraaf:
Volgende zin werd toegevoegd: Dit geldt zowel voor de bomen zelf als voor de gehele beschermde zone.

Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangepast:

- Beheersdoelstellingen, artikel 4°:
Er werd een paragraaf toegevoegd: In geval van conditie- of vitaliteitsverlies van de hulsten moet er een expertiseverslag worden opgesteld door een deskundige boomverzorger, en moeten de daarin vervatte maatregelen worden uitgevoerd. Deze werken mogen niet worden aangevat zonder een toelating van het agentschap

Onroerend Erfgoed of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoed-gemeente.

- Er werd een bijlage toegevoegd met historische kaarten en foto's.

1.4. Conclusie

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- Beheersdoelstellingen, artikel 3°:
'Het plantvak mag dus niet verkleind worden' werd veranderd in 'Het is verboden het plantvak te verkleinen'.
'Aangepaste lage begroeiing' werd verduidelijkt als 'aangepaste lage begroeiing (een beplanting van maximaal circa 50 cm zoals bijvoorbeeld bodembedekkers of bolgewassen, waarvoor geen intensieve bodembewerking vereist is die schade zou kunnen veroorzaken aan de wortels van de hulsten)'.
'Hoogstammige' bomen werd vervangen door 'opgaande' bomen.
- Beheersdoelstellingen, artikel 5°:
Na 'In geval van afbreken van een stam' werd toegevoegd: 'of verplicht kappen omwille van veiligheidsredenen'.
Volgende zin werd toegevoegd: 'Dit geldt zowel voor de bomen zelf als voor de gehele beschermde zone.'
- Toelatingsplichtige handelingen, laatste paragraaf:
Volgende zin werd toegevoegd: 'Dit geldt zowel voor de bomen zelf als voor de gehele beschermde zone.'

Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangepast:

- Beheersdoelstellingen, artikel 4°:
Er werd een paragraaf toegevoegd: 'In geval van conditie- of vitaliteitsverlies van de hulsten moet er een expertiseverslag worden opgesteld door een deskundige boomverzorger, en moeten de daarin vervatte maatregelen worden uitgevoerd. Deze werken mogen niet worden aangevat zonder een toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoed-gemeente.'
- Er werd een bijlage toegevoegd met historische kaarten en foto's.